

копъ. Салахоритъ извършвали тази работа. Всѣки отъ тѣхъ получавалъ по единъ дългъ прѣтъ съ желѣзна кука въ края. Мъртвитѣ били закачвани и товарени на низка кола. Следъ това ги докарвали до изкопа, гдето ги набутвали съ кукитѣ, после ги поливали съ варовъ разтворъ и други нѣ какви масла, па ги заравяли. Много отъ салахоритѣ бивали заразявани и умирали, та и съ тѣхъ така постѣпвали. Салахоритѣ ношували въ бараки. Никой не се доближавалъ до тѣхъ. Храна и вода имъ подавали презъ дупки въ баракитѣ.

Когато се завърналъ Станю въ селото, разказвалъ, какво е работилъ въ Шумень.

Неговиятъ чичо *Игнатъ* билъ боленъ и запиталъ Станя, виждалъ ли е чумавъ човѣкъ. Станю отговорилъ, че е виждалъ. Тогава болниятъ се разгърдилъ и рекалъ: това какво е? Станю видѣлъ синйочервениятъ петна на гърдитѣ и подъ мишницата на болния и проговорилъ: това е чума. Следъ два дни болниятъ умрѣлъ. Въ селото се показали и други болни. Селянитѣ се разбѣгали въ горитѣ, гдето гинали отъ болестъ и гладъ, докато заразата сама не се изгубила. Казватъ, че нѣкои богати хвърлѣли паритѣ си по пѣтищата, за да привлѣкатъ работници и прислужници, ала никой не се докосвалъ до чумава пари.

Освенъ салахори турцитѣ често сж вземали селяни съ колитѣ имъ за безплатенъ превозъ на разни държавни товари: храни, строителенъ материалъ (дървета, камъни, пѣськъ, варъ) за постройки на държавни сгради, пѣтища, спиртни фабрики и др. Насилствено турцитѣ събирали жетвари и жетварки, па ги отвеждали въ Тракия и Добруджа да женатъ нивитѣ, да косятъ сѣно, да вършеятъ, да събиратъ царевича и т. н.

Татари и черкези въ селото. — Въ селото на два пѣти били изпращани и настанявани за времененъ престой татари и черкези, изпѣдени отъ Русия. Въ 1853 г. петъ-шестъ татарски челяди пристигнали въ селото и насилствено ги настанили по къщитѣ на българитѣ. Татаритѣ не били лоши, но поради гладъ и нѣмотия се съгласявали съ нѣкои селяни да крадатъ отъ беглишкитѣ овце и да ги продаватъ или колятъ. Черкезитѣ, доведени презъ 1868 г. били високи и хубави хора, облѣчени напето, съ островърхови калпаки. Обичали да свирятъ, играятъ и се веселятъ съ зурли и даарета. Женитѣ имъ били тънки та високи, не забулвали лицето си като ханѣмитѣ. Къмъ 1870 г. черкезитѣ напуснали селото.

Пропадане на чифлика.

Селото около чифлика се развивало близо сто години (1700 — 1800 г.) мирно и успѣшно. А като минали презъ 1800 г. кърджалиитѣ, обрали селото и нанесли голѣми пакости

Игнатъ